

1316.

ד.ר.י.ס.ר. ק.ר.ל. מ.ט.י. 30/ב

טיעונית וועד החוקה, חוק המשפט  
בשבתה כועדת המשנה לחוקי-יסוד  
שהתקיימה ביום ד', כ"א בשבט תשי"ז - 23.1.57 בשעה 08.30.

- השתתפו :
- ב. ניר - היו"ר
  - ע. אטף
  - ב. מזניה
  - ט. ארנא
  - ע. איכילוב
  - ט. בגין
  - ד. בר-רב-האי
  - ש. הלל
  - ז. ורהפטיג
  - ח. טובי
  - י. ישעיהו
  - י. כסה
  - י. כטיס
  - י. ניצני
  - י. רוקח
  - ח. רובין
  - ש. רוזנברג
  - י. שופטן
  - ש. שורש

סוזמניט: פ. רוזן - שר המשפטים  
א. ידין - המשנה ליועץ המשפטי

ה' קדמי - סדרגה לערבית.

סדר-היום: (הכנסת).  
א-י.ל.מ.ה.מ.כ.ש.א.פ.ל.מ.י.נ.ה.כ.ק

אבי פותח את הישיבה.

היו"ר ב. ניר:

קיבלנו תזכיר שהשופטים המחוזיים ובו הערות  
בנוגע לחוק בתי-המשפט. התזכיר ייטטר להגרי הוועדה, והם יוכלו לחזור  
להצעות הכלולות בו.

קיבלנו שופט בית-המשפט המחוזי פנחס אבישר,  
שהוא יו"ר הוועדה שנתמנתה על-ידי שר המשפטים לעבור על הנוסח החדש לפקודת  
הטבק, את הנוסח של הוועדה לפקודה. בהסכמתכם נעביר אותו לאותה ועדת  
משנה שהיו"ר שלה הוא חבר הכנסת בגין.

הנוחלט: להעביר את הנוסח החדש של פקודת הטבק לאותה

ועדת המשנה שטיפלה בנוסח החדש של פקודת  
השטרות, בראשותו של חבר הכנסת בגין.

חוקי יסוד (הכנסת).

ב. מזניה:

אני מבקש להחיות את ההצעה להעביר לתקנון את קביעת התנאים בהם תימסר רשות ליו"ר הכנסת לאסור פירוט דברים, כדי להימנע מהצבעה בטליות הכנסת על בעיות של כבוד או אי-כבוד. לפי הנסיון אנו חנו טחליטים על דברים כאלה בוועדה, אחרי שיקול, פה אחד, על כן אני מבקש לערוך דוויזיה של החלטתנו בסעיף 24.

היו"ר נ. ניר:

מצביע את ההצעה כשהיה מספר יותר גדול של חברי הוועדה.

סעיף 25.

ב. מזניה:

בסעיף קטן (ד) אני מציע שזה יהיה כפי שהוצע בכנסת השניה: רבע מספר חברי הכנסת.

א. ידיו:

טה שרוצים להגיד בפיסקות (ב) ו(ג) הוא שהכנסת צריכה להתכנס ביום ב' בשבוע הרביעי אחרי סוכות או אחרי יום העצמאות, מלא אם כן כונסה לפני כן באותם ארבעת השבועות. לדעתי, אין טעם להגיד "הכנסת תיפתח ביום ב' של אחד השבועות -". הייתי מציע לאחד את סעיפים (ב) ו-(ג) ולכתוב כך: הכנסת האחד ייפתח ביום ב' של השבוע הרביעי שלאחר חג הסוכות, והכנס השני ייפתח ביום ב' של השבוע הרביעי שלאחר חג העצמאות, מלא אם כן יו"ר הכנסת כינס את הכנסת ביום סוקדם יותר תוך אותם ארבעת השבועות."

ש. הלל:

צריך לאפשר שהשבועות שלפני השבוע האחרון ייפתח הכנסת לאו דוקא ביום ב'.

ש. יוניצ'סון:

אני מציע: הכנסת תיפתח לא יותר מאוחר מאשר ארבעה שבועות אחרי חג הסוכות או ארבעה שבועות אחרי יום העצמאות.

א. ידיו:

צריך להדגיש כי הכוונה היא ליום ב' של השבוע הראשון, ורק במקרה שזה לא ייעשה, קובעים דרך לכינוס הכנסת בצורה אחרת.

ש. רונברג:

אני מציע להשאיר את הנוסח הנוצע. הסדר הקבוע לעבודת הכנסת הוא שהסוכות נפתח ביום ב', ואינני יודע מדוע לשנות זאת. במקרים יוצאים מן הכלל, זה ייעשה על-פי דרישת הממשלה. יו"ר 25 חברי כנסת.

היו"ר נ. ניר:

אולי נוסח זאת כך: "הכנסת האחד ייפתח ביום ב' של השבוע הראשון - - - ואח"כ או באחד מארבעת השבועות הראשונים - - -".

ש. יוניצ'סון:

הכוונה אינה שזה יהיה דוקא ביום ב', מלא שזה לא יהיה יותר מאוחר מאשר בשבוע הרביעי שלאחר זאת.

אינני בטוח כי בעתיד לא יהיה איזה חג במסגרת ארבעת השבועות האלה. אם הכוונה היא שאי-אפשר יהיה לבחור בכנסת ולא לכנסת

א. יוני-קטן:

צריך לכתוב זאת. זאת זוהי שאלה טכנית של קביעת היום, לבטח אין זה  
שייך לקונסטיטוציה, אלא לתקנון. ובאנו יכולים לשנות זאת ולכתוב  
כי במקום יום ב' תכונס הכנסת ביום ה'. מה שעלינו לקבוע כאן הוא  
שאת הכנסת צריך לכנס לא יאוחר מאשר אחרי ארבעה שבועות,

ש. הלל: לדעתי, צריך לנסח זאת כך: "לא כונס הכנסת  
הראשון עד לשבוע השלישי שלאחר החג, תיפתח  
הכנסת ביום ב' של השבוע הרביעי".

א. ידיו: הני טציע לנסח את סעיף-קטן (ג) כך: "הכנסת  
הראשונה תיפתח תוך שלושה שבועות לאחר חג  
הסוכות; הכנסת השנייה תיפתח תוך שלשה שבועות לאחר חג העצמאות".  
סעיף-קטן (ג) יהיה כך: "לא כונסה הכנסת בשלושת השבועות האסורים,  
תכנס ביום ב' של השבוע הרביעי בשעה 4 אח"ה".

ב. אזניה: יתכן כי אם הכנסת תצא לחופש יותר מאוחר,  
היא לא תגיע לחודשיים חופש אם לא יהיו כאן  
ארבעה שבועות פלאים. כך זה יהיה, בדרך כלל. ולכן אינני צריך לקבוע  
זאת בטקרה בלתי רגילה.

א. ידיו: אם כך, אפשר לשנות את הצעתי כך: בסעיף-קטן  
(ב) יהיו "ארבעה שבועות בטקום שלושה שבועות,  
ובסעיף-קטן (ג) יהיה "בשבוע החמישי בטקום "בשבוע הרביעי".

הוחלט: 1. לקבל את סעיף-קטן (א) ללא שינוי.

2. לקבל את סעיפים-קטנים (ב) ו-(ג) בנוסח שהוצע  
על-ידו, בתיקון של הוספת שבוע. נוסח הסעיפים  
יהיה כך:

(ב) הכנסת הראשונה תיפתח תוך ארבעה שבועות לאחר חג  
הסוכות; הכנסת השנייה תיפתח תוך ארבעה שבועות  
לאחר חג העצמאות.  
(ג) לא כונסה הכנסת בשלושת השבועות האסורים  
תכנס ביום ב' של השבוע החמישי בשעה 4 אח"ה.

ב. בגין: אני רוצה להזכיר כי בתחילה החליטה הוועדה  
על הסטפר שלושים, ובאנו בהצעה להעמיד זאת  
על 25. ולאחר דיון הוחלט על 25. אין זה נכון להגיד כי בכנסת השנייה  
היה 30. תמיד היה הסטפר 25.

אני פונה אל חבר הכנסת אזניה לוותר על  
הצעתו, היות והיתה רוויה בענין זה.

ה צ ב ע ה: בעד ההצעה להשאיר את הסטפר 25 - 5  
בעד שינוי הסטפר 5 -

היו"ר ב. ניר: באופן פורמלי פירוש הדבר שישושי נוסחאות.  
אבל היתה זו הצבעת-נטיון, כי חשבת שישושי

בנוע מו יכוח.

ש. יוניצ'טון:

לו היינו מחליטים לכתוב לה רק את תוצאות  
ההצבעה ולא גם סי הן הטפלות שהצביעו  
בעד, וסי הן שהצביעו נגד, היינו רואים כי רק טפלה אחת הצביעה  
בעד שינוי המספר הקיים.  
איבני חושב שאין לזה קשר עם מה שקרה  
וקורה בכנסת. אני יודע כי יש בכנסת השלישית שתי סיעות שמספר חבריהן  
28, ואז אין זה קשה לבוא בהצעה להעמיד את המספר על 30. אני טפלה  
שהצעה לא היתה להעמיד את המספר על 29.

בהצעה הזאת יש סטייה מן ההסכם שהיה בין  
הקואליציה והאופוזיציה בוועדת הכנסת וגם בוועדות אחרות, להשתדל  
להרים את קרנה של הכנסת ולשכנע על יחסי פרלמנטאריים תקינים.  
כשיש באופוזיציה שתי סיעות שמספר חבריהן 28, וכשבאה הצעה להעלות  
את המספר ל-30, יש להצעה כזאת נימה טוהרית. ומעניין כי שתי סיעות  
קואליציוניות לא הצטרפו להצעה לשנות את המספר. מתברר שזוהי הצעה  
של הטפלה הגדולה ביותר.  
אני פונה אל חבר הכנסת אזוביה, אשר כשתדל  
לשכנע על יחסי תקינים בכנסת, שיחזור בו מהצעתו.

ד. בגין:

לפני תום כהונת הכנסת השניה הוצעה הצעה  
להגדיל את המספר מ-25 ל-30. ביקשנו ררויזיה,  
והחלטת הסופית היתה להחזיר את המצב לקדמותו להעמיד את המספר על 25.

באותו דיון נאמר כי כל המספרים האלה הם  
סקריים. תמיד אפשר לשאול מדוע דוקא 25 או מדוע דוקא 30. אבל למספרים  
האלה ניתנה משמעות בטרומת הזמן. נקבע פעם כי 25 חברי כנסת יוכלו  
לכנס את הכנסת בזמן הפגרה. סי שבא לשנות את המספר בזה כתוצאה  
מהכרעת המצביעים; איבני יכול לטעון כי אין כל קשר בין הצעתו ובין  
ההכרעה שבפלה בבחירות. משום שאין שום הגיון מדוע המספר יהיה דוקא 30  
ולא 35. ולא שמספר 25, אם אפשר לאמר כך, קודש על-ידי מסורת של  
חמש-עשר שנות חיים פרלמנטאריים. אם נעשה זאת הפעם, אפשר יהיה במצב  
אחר להעלות את המספר ל-40 או להורידו ל-15. מדוע היה המספר 25 טוב  
במשך שש שנים, והיום זה רע? הכנסת החליטה בזמנו על 25. האם צריך  
עכשיו לחדש את הויכוח?  
אם תהיה בקשה לרוויזיה חוזרת בעניין זה,  
אדרוש שזה יהיה בנוכחות כל חברי הוועדה. אי-אפשר להפוך את העניין  
למשחק של יחסי כוחות סקריים בוועדה. אי-אפשר לעשות בכל ישיבה ררויזיה.  
היתה כבר ררויזיה. איבני זוכר שיעשו בוועדה ררויזיה על ררויזיה.

ח. רובין:

לו בנוסח המקורי היה המספר 30, לא הייתי  
מציע 25. יתכן גם שלו הייתי צריך להציע  
עכשיו משהו בעניין זה, יתכן שהייתי מציע מספר אשר בו הציונים הכלליים  
וחירות לא יוכלו לעשות זאת. הייתי עושה זאת, אולי, לו היה השולחן  
חלק. אבל מאחר שנקבע 25, אין זה באה בעיני לשנות עכשיו את המספר  
ולהעמיד על 30.

ב. אזוביה:

אנחנו צריכים להתגונן בפני הפיכת כל סדרי  
הדיון בחוק הזה. כשהחוק הוצע בכנסת השניה,  
היה בו בסעיף זה רבע מחברי הכנסת. כאשר התחלנו לטפל בנוסח הנופיע  
בו המספר 30, ולא היה לזה קשר עם חשבונות ויחסי כוחות בכנסת הזאת.  
ההיפך הוא האמת: אם נקבע היום רבע, יש סי שעושה חשבון כי אז יחסרו  
לו שני קולות, ולכן הוא מציע 25 חברי כנסת.

מה המצב הקיים?

ע. אמר:

ב. אזניה :

כרגע יש רק תקנון. בתקנון היה פעם 40, ושינוי זאת. אי-אפשר לטעון שזה היה המצב החוקי. בהצעת החוק היה רבע. מדוע אני צריך להיכנע לחשבון של הציונים הכלליים וחירות, שלהם בוח הפעם שיהיה 25? זוהי האמת. אם מדברים כאן בטון כזה, אני צריך לגלות כי האמת היא הפוכה מכפי שהוצגה כאן. בכנסת השניה הוצע רבע. וזאת החשבון הסופרי שאין זה כדאי, עשתה האופוזיציה.

ג. רובינו :

מה כתוב בתקנון?

ב. אזניה :

התקנון הוא ענין לחוד. בהצעת החוק שהיתה לפני הכנסת השניה, שלא היה לה קשר עם יחסי הכוחות בכנסת השלישית, היה רבע. אינני חושב שאנחנו צריכים להיכנס לפסבדו-אסטטיות הזאת. הסיקולים החשובים האלה נעשו על-ידי חירות והציונים הכלליים.

הנימוק של חבר הכנסת בגין פועל גם בכיוון הפוך: מדוע לא רבע אלא דוקא 25?

אין זו ררויזיה על ררויזיה. דנו בחוק הזה לפני הקריאה הראשונה, והחלטנו מה שהחלטנו. אם עכשיו מציעים לטנות את מה שהחלט בקריאה הראשונה בוועדה, האם זוהי ררויזיה?

אינני רוצה להיות כתובת לפניות שאין בהן שום אמת, שום אסטטיות ושום מוטריות פרלמנטאריות.

ד. טובי :

אין זה דיון על אסטטיקה או על סוסר או על משהו אחר. זהו דיון על צורת עבודת הכנסת. הויכוח הוא בין מי שרוצה להגביל את האופוזיציה ובין מי שרוצה לתת לה אפשרויות יותר גדולות להפעיל את הכנסת ולאפשר לה לבסא את דעתה. כל בסיון להקטין את מספר חברי הכנסת אשר יכולים לכנס את הכנסת בפגרה, הוא בסיון להגביל את פעילותה של האופוזיציה. ולזה אני מתנגד.

הויכוח הזה מוזכר לנו דבר שאינו שייך לענין הנדון: בכל פעם שי תמורות ביחסי הכוחות בכנסת, מביאים לתקנון הצעה חדשה בנוגע להרכב בוועדות. לא יתכן שנקבע את סדרי עבודת הכנסת ואת הרכב הוועדות בהתאם ליחסי הכוחות המשתנים בכנסת. מפני שאם זה פוגע היום במישהו, זה יפגע מחר במישהו אחר. חיסובים כאלה אינם צריכים לפגוע בעיקרון של עבודה סדירה בכנסת.

במשך חמש-שש השנים האחרונות היו בהוג שהכנסת מתכנסת בפגרה על-פי דרישת 25 מחבריה. אינני רואה טעם לטנות זאת. רבע אינו דבר מקודם. אבל המספר 25 תוך לטטורת בעבודת הכנסת, והגדלת המספר תפגע בזכויות חברי הכנסת ובזכויות הטוענות האופוזיציוניות בכנסת.

היו"ר נ. ביר :

עדין לא ברור באיזו טעה תפתח היום הכנסת, על כל פנים, כנראה, לא בטעה 11. מאחר שאני צריך להשתתף עתה בישיבת הנשיאות, אבקש את סליחת חברי הוועדה על שנפטיק את הישיבה ל-10 רגעים.

(הישיבה הופסקה ל-10 רגעים).

היו"ר נ. גר:

מאחר וישיבת הכנסת נפתחה היום ב-4,  
אני מציע שנמשיך בישיבה עד 12.30.

ה. הלל:

ישימת ועדת הכנסת מתקיימת ב-11.  
וישיבת הכנסת מחייבת התכוננות.

ע. איכילוב:

מזן כל אפשרות להמשיך את הישיבה. הנושא  
שיידון היום בכנסת מחייב התייעצויות.

-----

ע. איכילוב:

שום דבר בטעיף הזה אינו סולל את זכותו של  
הרוב בכנסת, לאחר שהכנסת תתכנס, להחליט  
כרצונו. אולם תארו לכם שבפגרה של כמה חודשים של הכנסת מתרחשים במורעות  
כמו אלה שעליהם נדון היום בכנסת. גם אם 20 חברי כנסת דורשים אז  
כינוס הכנסת לדיון במורעות, הגם לא יהיה זה צודק והכרחי להמשיך  
להם זאת? עשרים חברי כנסת זה לא פחות מארבע-חמש טיעות. לגבי קיום  
דיון טיעתי ולא מישי בכנסת, יש יקה דרישה של שתי טיעות. אני  
מציע שנשקול בין 20 ו-25. אם חברי הוועדה יסכימו של 25, לא אתורכח,  
אבל אם יציעו להעלות את המספר, אציע פחות מ-25.

י. דנקח:

הטעיף הקובע 25 קיים סיום קיומה של הכנסת.  
עברו שלוש כהונות של כנסת. אנחנו מתקרבים  
לסיום הרביעית. דנקח עכשיו טוכרחים להכניס שינויים הנוגעים לחוקת  
היסוד? מדוע לא 22? מדוע לא 28? לפי 25 שתי טיעות בעלות עמדה סטויימת  
בכנסת, למשל, הציונים הכלליים והפרוגרסיבים יחד, לא יוכל לדרוש  
כינוס הכנסת. אחדות העבודה והציונים הכלליים, או אחדות העבודה ומפ"ח,  
לא יוכלו לעשות זאת. כלומר בדרך כלל דרושות יותר משתי טיעות כדי  
שאפשר יהיה לדרוש כינוס הכנסת.

לכן אני מציע להמשיך את המספר 25.

י. גר:

אני מתפלל שלא תציעו להעלות את המספר ל-40.  
המספר 25 קיים, עד כמה שאני זוכר,  
סיום קיומה של הכנסת. ההצעה להגדיל את המספר נובעת מחישוב על הרכב  
של שתי טיעות בכנסת. וההצעה היא נאיבית וטוטעית. כי אני אוכר לכם  
כי לגייס 25 קולות, מפילו בין שתי טיעות, זה קשה מאוד. מצד שני  
יהיו עוד טיעות בכנסת, שכאשר המדובר יהיה בשבירת סעיף אשר כוונתו  
לסתום את הפה, ימצאו שפה משותפת בענין זה.

הייתי מבין את ההצעה הזאת לו בכל פגרה היו  
נמצאים 25 חברי כנסת שהיו קוראים מספר פעמים לכינוס הכנסת ומשתמשים  
לרעה ובמאופן גלתי הגיוני באפשרות הזאת כדי להטריד את הכנסת, והופכים  
את הדבר לבלתי רציני. לו היה זה כך, הייתי מבין את ספליגה שאינה  
חושבת כי בכנסת הרביעית תרד יותר מאשר ירדה בכנסת השלישית,  
חיתה חושבת שצריך לעשות טיהור בענין זה. אבל בטשך כל שנות קיומה  
של הכנסת היה סקרה אחד או שנים שבתקיימה ישימת הכנסת על סמך דרישה  
של 25 חברי הכנסת. והיו לנו עד היום כ-16 פגרות. וגם בסקריט שהכנסת  
כוונתה, הממשלה תמכה בדרישתם של חברי הכנסת והדגישה שהיזמה שלה,  
ובסקרה אחד היא אף ניצלה כינוס כזה של הכנסת בזמן פגרתה כדי להוסיף  
בערך 27 טיליון ל"י לתקציב. אם כן, הנסיון אינו מצדיק את ההצעה  
הזאת.

הכנסת אינה שדה הפעולה היחיד שבו נפגשים  
הכוחות במדינה. יש כל מיני אלטרנטיביות. אם טישהו רוצה באפגנה  
פוליטית בפגרה, הוא יסול להשתמש בדרכים אחרות, שהן אולי גם יותר  
טועילות מכחינה ציבורית: אסיפות עם, הפגנות, אם או בלי שבירת הלונות,

י. גדר: הצעה כזאת יש בה פגיעה קשה בנסיגת בטחון הזה. אם ראש הממשלה, ששקט שבועות וחודשים בעניין כה חשוב, גוסס את שתיקתו לא בטחון זה כי אם בטחון של אחרים הקבוצות והקיבוצים, יש בכך פגיעה בטחון זה. וזוהי, כנראה הטענה. היא אינה מוצדקת. והיא לא תועיל.

אני חושב פי סוטב יהיה אם לא נצטרך להצביע בין 25 ו-30.

ד. בר-רב-האי: הריכוז הזה במשך בצורת שונות טראשיות של הכנסת, בדיונים על חוקי יסוד ועל התקנון. אולם הרגומנטציה הזאת שבטעה הפעם, לא היתה אף פעם. הנסיון הקודם הזה לקשור את הטעיף הזה לדרישות של אפיוזורה סקרית זאת או אחרת, להרכיב זה או אחר של הכנסת, אינו נראה לי. אני כבר איבני רוצה לדבר על האיות של חבר הכנסת בדר, על הפגנות עם שבירת חלונות או בלי שבירת חלונות. בלוגיקאות כאלה אפשר להשתמש לגבי מספר ש 50 חברי כנסת כמו לגבי מספר של 10 חברי כנסת. איבני גורס שהכנסת אריכה להתחשב באיות כזה.

כשיש מצב רציני, הממשלה טכנסת את הכנסת, ואז אין צורך לא ב-20 ולא ב-40. כל ההוראה הזאת בנויה על כך שיש איזון כמות שהיא כשלעצמה הופכת לאיכות. ואני מתנגד למספר אבסולוטי. המספר צריך להיות פונקציה של מספר חברי הכנסת, שליש או רבע. כי המספר של 120 חברי כנסת אינו נאחי. אני חושב שהוא הצדיק את עצמו ולא אריכים לשנותו. אבל הייתי כותב פה: רבע מחברי הכנסת. אני עצמי הייתי מעדיף שליש, על כל פנים, אין לרדת מתחת לרבע. ואין להתחשב בהרכב הכנסת הזאת או בקומבינציה של כוחות בתוכה, בדיון הזה.

היו"ר נ. גיר: מה שתיה בכנסת השניה אינו מחייב אותי, ואני בגש אל העניין כאל טכולא ראזא.

חוק יסוד אינו חוק פשוט. קר בעים אותו לא לשנה ולא לדורות הבאים. המספר 25 קלי כבר שנים, בצורה זו או אחרת. הוא נמצא בתקנון. נהגנו לפיו. אם עכ"ל אנחנו באים לשנות זאת ל-30, הדבר יתפרש בציבור כי הכוונה היא ל... את האפירות הזאת שתי טיעות שמהות יחד 28 חברי כנסת, כלומר, שבינו זאת בגלל יחסי הכוחות בכנסת. אין כל ספק כי פירוש כזה יינתן בציבור. והיות ואיבני רוצה בפירוש כזה, אני בעד זה שנשאיר את המספר שהיה נהוג במשך שמונה שנות קיומה של הכנסת.

ש. רוננברג: אני מציע לכתוב "יכנס יו"ר הכנסת את הכנסת על פי החלטת היו"ר והסגנים, דריסת הממשלה או דריסת רבע מחברי הכנסת". בצורה זו אני מסכים שזה יהיה רבע מחברי הכנסת.

ש. יוניצסון: אני מציע שלא להצביע היום. אני חושב שיש צורך בהתייעלות. אולי נגיע להסכם בעניין זה.

הוחלט: להיענות לבקשת ש. יוניצסון ולחנות את ההצבעה בטעיף-קטן (ד) לישיבה הבאה.

טעיף 26.

ח. רובין: מבקש לבדוק אם אין זה עומד בניגוד לחוק הבחירות לכנסת, יתכן שיווצר ואקוט.

פ. רנוני: כתוב בחוק כי הכנסת היוצאת תוסיף לכתן עד ליום כינוסה של הכנסת החדשה.

ג. ידני: גם בחוק זה הדבר נאמר, בסעיף 10.

ח. רובין: אם כך, אני מציע לאחד את שני הסעיפים ולכתוב כי הכנסת תשב ארבע שנים, אולם היא תוסיף לכתן עד לכינוסה של הכנסת החדשה. כלומר, אני מציע להעביר את סעיף 10 (א) לסיפא של סעיף 26.

י. רוקח: הבחירות יצאו בערכות תמיד בסוף יולי, ופירוש הדבר שמערכת הבחירות נערכת ביום הגדול. צריך למצוא דרך להעביר את מערכת הבחירות למביב או לסתיו.

היו"ר ב. גר: הבחירות היו תחילה בינואר, והאחר שפוזרו את הכנסת הראשונה לפני תום כהונתה, יצא שהבחירות נערכות עתה ביולי. טקרה כזה יכול לקרות שנית.

ע. זיכילוב: אין לנו אפשרות לקבוע את הדבר לטקרה של פיזור הכנסת לפני תום כהונתה. אולם יש לנו אפשרות לקבוע זאת לטקרה הרגילה. לנו עלינו לקבוע בוסח יותר גמיש בטקרה לקבוע כי המופה תהיה ארבע שנים, כדי לאפשר להעביר את הבחירות לטווח יותר רחב, וזה אומר או ארבע שנים וכמה חדשים או ארבע שנים פחות כמה חדשים. ובטקרה שלאחר זאת הכנסת תתפזר לא עם תום תקופת כהונתה, הרי תקופת כוחות הכנסת שלאחר סגן צריכה להיות או שלוש וחצי או ארבע וחצי שנים, כדי להחזיר את טווח הבחירות לתקופה נוחה לכולנו.

ש. רוזנברג: אני קצת סהסט. אם נחרי שהכנסת נבחרת יושבת מטשלה שאינה נבחרת, אין זה טוב משביע רצון. היום יש לנו היתרון שמיד נחרי הבחירות יש פגרה, ובזמן הפגרה אפשר להקים מטשלה. אם הקמת המטשלה תיעשה בימים שהכנסת יושבת, הכנסת לא תוכל להצביע על חוקים ולא תוכל לעשות כלום כל עוד אין מטשלה.

זה פירוש "תהיה ארבע שנים"? אני חושב שאריך להחליף את המלה "תהיה" במלה "תגטר".

פ. רנוני: מבחבו שתמשיט תמיד בעתיד כדי לצורת על מיזה דגד.

ד. בר-רב-המי: יש סתירה בין תחילת כהונת הכנסת החדשה ובין גמר פעולת הכנסת היוצאת, והביטוח שנתקבל יצאנו מעבין זה לא היה ברורה לי. אבל העבין העלה חבר הכנסת רוקח הוא לגטרי אחר. לפי המצב הקיים תאריך הבחירות הכנסת נודד לאורך כל השנה, כי תמיד יש שוליים בין הבחירות ובין כינוס הכנסת, ובטמך יוכל שנים עלול תאריך הבחירות לנדוד לאורך כל חדשי השנה. לכן הייתי מציע לקבוע תאריך עברי קבוע לבחירות.

ש. רוזנברג: יום ב' הראשון מאורי ראש חודש אב.

ב. מזניה: אני טובן להסכים להצעה כזאת. אבל תקופת בחוק הבחירות. הצעתי היא לכתוב: "תקופת כהונתה של הכנסת תהיה ארבע שנים טיות כינוסה, אולם סותר בחוק הבחירות לכנסת הרביעית לתאריך את תקופת כהונתה של הכנסת השלישית עד תאריך סטוי

ועדת החוקה, חוק ומשפט  
בשבתה כועדת שיבה לחוקי-יסוד  
23.1.57  
חוקי יסוד (הכנסת).

ד. בגיון:

ההצעות שהועלו כגון הן חשובות, אבל גיבן  
בוגעות לטעמי זה. הסעיף הזה בא לקבוע את  
זמן יושבת המליצה הכנסת. הוא בא לאסר לציבור עוד דבר חשוב: עתים  
קבועות לבחירות. כלומר, הפרלמנט יושב תקופת זמן מוגבלת. מלבד  
זה מלבד שנים. אמנם הכנסת המשיכה ליצב אבל עוד לא מתכנסת הכנסת  
החדשה, אבל הציבור כבר יודע שהיא איננה מבלי יהיה לה סנדס.

מינבי חושב שיש פגם במלה "תהיה". מולט אפשר  
גם לכתוב: "תקופת כהונת הכנסת - רבע שנים". התקופה יכולה להיות  
למספר אחר של שנים. מול היה על כך ויכוח והוחלט על רבע שנים.

ה. אזניה:

יהיה זה קשה בחוק בחירות שיתקבל זמן קצר  
למחר קבלת חוק יסוד זה, להכניס תורמה העוסק  
בניגוד לחוק זה.

ו. כשה:

בחוק יסוד עלינו לקבוע רק את תקופת כהונת  
הכנסת. גם נגיע להסכם על תאריך. אחר לבחירות,  
אשר למצב דרך קונסטיטוציונית להכניס זאת מבלי לפגוע בחוק יסוד.  
לכן אני מציע להשאיר את הסעיף ללא שינוי.

ז. רוקח:

גיהלתי את הבחירות בתור שר הפנים, ואני  
יודע שכבר אז התעוררה השאלה מהי לקיים  
את הבחירות. אבל רעש המטילה אחר כי אין מקום לשינוי, התקופה צריכה  
להיות רבע שנים, ממחר שכתוב בחוק שזה רבע שנים.

ח. ורטה סייג:

הצרה טכנית: כדאי להקדים את סעיף 26  
ולהעמידו לפחות לפני סעיף 7.

ט. ידנין:

אני מציע למחוק את סעיף 26, לכתוב בסעיף  
7 (א) כי הבחירות לכנסת יהיו אחת לרבע  
שנים ביום ב' הראשון של חודש חשוון - או איוה חודש שייקבע.  
בסעיף 7 (ב) יישאר כמו שהוא. ובסעיף 10 (א) אני מציע לכתוב: הכנסת  
היוצאת תכהן עד לכינוסה של הכנסת הבאה.

הוחלט: לקבל בעיקרון את הצעת א. ידנין. ההצבעה  
על השאלה אם יהיה תאריך קבוע לבחירות  
לכנסת, תיערך בשנוע הבא.

י. אזניה:

אני מציע שהדיון בחוק הכנסת יתקיים ביום ד',  
אך לא פעם בשבועיים בלא בכל שנוע.

הוחלט: לקבל את הצעת ב. אזניה האוסרת כי הדיון  
בחוק הכנסת ייערך ביום ד' בכל שנוע.

הישיבה נבעלה בשעה 11.00.